

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 012232 15 Uvp
Banja Luka, 18.1.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, te Smiljane Mrše i Edine Čupeljić kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi B.B. iz B., koju zastupa S.V., stručni savjetnik Centra za ... - Kancelarija B., (u daljem tekstu: tužilja), protiv akta broj 1025491024 od 28.5.2013. godine, tuženog Fonda za ... RS, Odjeljenje za ... B., Ul. ..., u predmetu priznavanja prava na starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tuženog, za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 012232 13 U od 23.12.2014. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18.1.2017. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 012232 13 U od 23.12.2014. godine se ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanom presudom (stav 1. izreke), uvažena je tužba i poništen uvodno osporeni akt tuženog, kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužilje izjavljena protiv privremenog rješenja Filijale tuženog u B. broj 1025491024 od 8.01.2013. godine, kojim je tužilji priznato pravo na starosnu penziju u mjesečnom iznosu od 519,67 KM, počev od 26.11.2012. godine. Stavom 2. izreke presude je tuženi obavezan da Centru za ... – Kancelarija B. naknadi troškove spora u iznosu od 750,00 KM u roku od 30 dana od dostavljanja presude.

Uvaženje tužbe sud je obrazložio stavom da osporeni akt ne sadrži razloge koji se odnose na pravilnu primjenu odredbe člana 47. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 134/11 i 82/13 u daljem tekstu: ZPIO), jer da ni prvostepeno rješenje ne sadrži obrazloženje niti dokaze o ukupnom iznosu plata tužilje, odnosno osnovice njenog osiguranja za svaku kalendarsku godinu, kao ni podataka o prosječnoj godišnjoj plati počev od 1.1.1970. godine do dana ostvarivanja prava, izuzimajući 1992. i 1993. godinu. Osim navedenog nedostatka osporenog akta sud je naveo da iz odredbe člana 47. stav 1. ZPIO jasno proizlazi da se prilikom utvrđivanja godišnjeg ličnog koeficijenta osiguranika, kod obračuna izuzimaju samo plate koje je osiguranik ostvario u 1992. i 1993. godini, a ne izuzimaju plate ostvarene u periodu za koji mu je utvrđen poseban staž u dvostrukom trajanju u smislu člana 38. i 39. ZPIO.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi pobija njenu zakonitost zbog nepravilne primjene zakona. Ističe da je odredbama člana 47. stav 1. ZPIO propisano da se godišnji lični koeficijent utvrđuje tako što

se ukupan iznos plata, odnosno osnovica osiguranja osiguranika, počev od 1.1.1970. godine do dana ostvarivanja prava, izuzimajući 1992. i 1993. godine, za svaku kalendarsku godinu podijeli sa prosječnom godišnjom platom u SR BiH, odnosno u RS za istu kalendarsku godinu. Međutim, s obzirom da je odredbom člana 38. ZPIO jasno propisano da se period koji je rješenjem tuženog utvrđen u poseban staž u dvostrukom trajanju ne računa u staž osiguranja bez obzira na to da li je unesen u matičnu evidenciju fonda, odredbe člana 47. stav 1. ZPIO se ne mogu izdvojeno posmatrati, već u skladu sa odredbom člana 38. ZPIO. Dodaje da je tužilji utvrđen u poseban staž u dvostrukom trajanju period od 2.4.1992. godine do 18.4.1996. godine, zbog čega plate koje je ona ostvarila za period od 1.1.1994. do 18.4.1996. godine nisu uzete u obračun ličnog koeficijenta odnosno za 1994. i 1995. godinu a za 1996. godinu, godišnji lični koeficijent je utvrđen samo na osnovu plata ostvarenih za period od 19.4.1996. do 31.12.1996. godine. Predložio je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači tako da se tužba odbije.

Tužilja nije dala odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Tužilja je u žalbi protiv prvostepenog rješenja ukazala da joj u obračun penzijskog osnova nisu uzete plate za koje je njen poslodavac uplatio doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za 1994, 1995, dio 1996. i za 2012. godinu. Razloge iznijete u žalbi je ponovila u tužbi dodajući da je tuženi nepravilno primijenio odredbe člana 44. do 48. ZPIO jer da pored 1992. i 1993. godine pogrešno izuzima i 1994., 1995., dio 1996. godine te 2012 godinu, ne obračunavajući pri tom ukupne godišnje iznose plata i naknada koje je tužilja u tom periodu ostvarila, za koji su uplaćen doprinosi što je uticalo na umanjenje ličnog koeficijenta a u krajnjem slučaju određivanje nižeg iznosa penzije. Tužilja nije osporila činjenice na osnovu kojih je utvrđen godišnji lični koeficijent za preostali period staža osiguranja do dana ostvarivanja prava na starosnu penziju.

U obrazloženju osporenog akta je navedeno da je privremeno rješenje donijeto jer da prilikom donošenja tog rješenja prvostepeni organ tuženog nije raspolagao sa podacima o platama za 2012. godinu a da plate ostvarene u periodu od 01.01.1994. do 18.04.1996. god nisu uzete u obračun ličnog koeficijenta jer da je tužilji u tom periodu utvrđen poseban staž u dvostrukom trajanju prema rješenju tuženog od 30.04.1998. godinu, zbog čega se na osnovu odredbe člana 38. ZPIO plate ostvarene u tom periodu ne mogu uzeti u obračun ličnog koeficijenta. Obrazloženo je na koji način je utvrđen lični koeficijent tužilje prema odredbama člana 45. stav 4. i člana 46. ZPIO odnosno godišnji lični koeficijent prema članu 47. istog zakona.

Proizlazi da je među strankama u ovom upravnom sporu sporna primjena odredbe člana 38. ZPIO, kojom je propisano da se period koji je rješenjem iz stava 3. člana 37. tog zakona utvrđen u poseban staž u dvostrukom trajanju ne računa u staž osiguranja bez obzira na to da li je unesen u matičnu evidenciju Fonda.

Pobijanom presudom je tužba uvažena i osporeni akt poništen zbog nepravilne primjene odredaba člana 46. stav 1. i 47. stav 1. ZPIO, uz obrazloženje da nije pravilan stav tuženog da se tužilji ne računaju ostvarene plate prilikom utvrđenja ličnog godišnjeg koeficijenta za 1994. i 1995. i dio 1996. godine. Presuda ne sadrži dovoljno obrazložene razloge koji se odnose na

primjenu odredbe člana 38. ZPIO koju je tuženi primijenio u osporenom aktu, povezujući je sa odredbom člana 47. stav 1. ZPIO. Sud ne daje obrazloženje na okolnost primjene te odredbe iako je u osporenom aktu dato jasno i potpuno obrazloženje o tome na koji način je utvrđen iznos starosne penzije tužilje te iz kojih razloga, primjenom odredbe člana 38. ZPIO nisu uzete u obzir plate koje je tužilja ostvarila u periodu koji joj je priznat u staž osiguranja u dvostrukom trajanju. Proizlazi da sud u presudi nije pravilno ocijenio zakonitost osporenog akta u pogledu primjene materijalnog prava u odnosu na utvrđeno činjenično stanje, a razlozi koje je dao za svoju odluku nisu dovoljno obrazloženi na koji nedostatak presude je tuženi u zahtjevu pravilno ukazao. Na taj način su povrijeđene odredbe člana 33. stav 1. ZUS, te člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 i 49/09 i 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje shodno članu 48. ZUS, koje propisuju sadržaj obrazloženja presude, a koje povrede su dovele do nemogućnosti da se zakonitost i pravilnost presude preispita.

Osim navedenog sud je u stavu 2. izreke presude nepravilno troškove spora dosudio Centru za ... koji tužilju zastupa u ovom sporu, s obzirom da prema članu 49. a) stav 1. ZUS naknada troškova spora koju je dužna naknaditi protivna stranka pripada stranci koja uspije u sporu a ne pripada njenom punomoćniku odnosno zastupniku. Prilikom ponovnog odlučivanja po tužbi sud će odlučiti o zahtjevu tužilje za naknadu troškova postupka.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužilje za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, jer nisu ostvareni razlozi za poništenje osporenog akta iz odredaba člana 10. ZUS.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podračić